

Demeter info maart 2023 nr:93

De politiek, de markt en ons 100 jarig jubileum

Het zal niemand ontgaan dat er maatschappelijk en politiek veel gaande is. De BBB heeft zich middels een uitgekende strategie van het communicatiebureau ReMarkAble van de agro-industrie stevig politiek genesteld. Het is nog onduidelijk waar de BBB – behalve tegen de reductie van de intensieve veehouderij – voor staat, in relatie tot de grote uitdagingen in het kader van klimaat, natuur, gezondheid en de leefbaarheid van het platteland.

De gevestigde politieke partijen hebben het vacuüm en de brede onvrede in de samenleving grotendeels zelf gecreëerd. Veel burgers en boeren kwamen in de knel door decennia van visieloos en zwalkend beleid en dat verklaart de vele proteststemmen.

Hoe verder? Stichting Demeter werkt samen met de BD Vereniging binnen het Groenboerenplan en heeft direct en indirect via het Biohuis bij diverse tafels en bijeenkomsten invloed op het Landbouwakkoord. Al wordt het met de dag onzekerder of er een Landbouwakkoord zal komen. Ondertussen hebben we 4 februari jl. een grote conferentie mee-georganiseerd onder de titel 'Hoe dan wel?' (zie www.groenboerenplan.nl ook met verslag van conferentie)

Met het stemgedrag van veel kiezers bij de Provinciale verkiezingen is wel duidelijk dat we meer met de wortel – ofwel het stimuleren van biologische en biodynamische landbouw– dan met de

stok moeten werken. Bij dat laatste groeit de weerstand voor verandering steeds verder. Maar dan moet de overheid ook wel echt gaan stimuleren en de biologische sector ook juridisch beschermen bij beleid stikstofreductie. Hierover is een brief verzonden aan het kabinet door het Biohuis die we mede hebben ondertekend. En we zullen de politiek inclusief de BBB in de provincies erop aanspreken dat ze ook gaan staan voor de biologische en biodynamische boeren. Ook daar speelt het Groenboerenplan een rol om te zorgen dat onze boeren goed geïnformeerd kunnen meepraten. Ook geïnteresseerd om mee te praten in de provincies? bert@stichtingdemeter.nl

Ondertussen blijft het zaak dat we aan onze eigen ontwikkeling voor de biodynamische landbouw blijven werken en aan meer bekendheid van het Demeter keurmerk en vergroting van de markt. Daarvoor gaan we een aantal stappen zetten, ook richting ons 100 jarig jubileum in 2024:

25 april 15.00 – 17.00 uur Online bijeenkomst met presentatie over plannen jubileumjaar . Hoe kun je meedoen om dit tot een succes te maken? In de planning staan **publieksacties** met open dagen bij onze boeren, promotie in de bio-winkels, radiospotjes en of podcasts. Verder een groot **festival** met Pinksteren voor alle relaties op de Warmonderhof en een **wetenschappelijk congres** o.a. samen met het Louis Bolk Instituut over de resultaten van 100 jaar bd landbouw en onze uitdagingen voor de toekomst. Dit congres staat gepland voor het najaar van 2024. Aanmelding voor deze online infobijeenkomst via bert@stichtingdemeter.nl

11 mei van 17.00 tot 20.00 bijeenkomst Collegiale Inspiratie op Demeter boerderij de Hondspol in Driebergen voor Demeter handelaren en verwerkers.

Deze bijeenkomst is geïnitieerd en georganiseerd door onze bestuursleden die verbonden zijn met de handel: Ronald van Marlen, Rudi Gerding en Peter Lamet. Zoals onze boeren werken aan Collegiale Toetsing is deze bijeenkomst gedoopt tot Collegiale Inspiratie om onderling tot een dialoog te komen over de ontwikkeling en markt voor Demeter. Opgave via Joke Doorschodt info@stichtingdemeter.nl o.v.v. Collegiale Inspiratie.

Save the date: 8 november van 15.00 tot 20.00 opwarmbijeenkomst jubileumjaar en licentiehoudersbijeenkomst Antropia.

In het kader van het naderende jubileum zullen we onze plannen presenteren over de viering van 100 jaar biodynamische landbouw en hoe een ieder daarbij kan aanhaken.

Voor onze jaarlijkse licentiehoudersbijeenkomst presenteren we de uitkomsten van de enquêtes die we nu uitzetten over de toekomst van onze certificering (zie verderop in deze Demeter info) over de mogelijke insleep van chemie op onze bedrijven via gebruik van anti- parasitaire middelen en medicijnen en tenslotte van een tevredenheidsonderzoek dat we in september zullen uitsturen. Aan de hand hiervan zal er volop ruimte zijn voor discussie en uitwisseling.

Onder leiding van chef kok Eric van Veluwen zal er een Demeter diner worden geserveerd. Het volledige programma met aanmeldingsmogelijkheid volgt later.

Oproepen van en voor de Commissies

Demeter-commissies (DLC en DVC) zoeken nieuwe leden

Volgens de reglementen zijn Commissieleden 3x een periode van 4 jaar verkiesbaar (met een verlengingsmogelijkheid door het bestuur). Dit betekent dat zowel de DVC (Voorwaardencommissie) als ook de DLC (Licentiecommissie) de komende jaren op zoek gaan naar een aantal nieuwe leden.

Heb je interesse om deel uit te maken van één van deze twee geweldige commissies, dan willen je graag aanmoedigen om het gesprek daarover aan te gaan, zeker als je werkt bij één van onze licentiehouders en affiniteit hebt met voorwaarden, kennis van landbouw of verwerking en/of met certificering. Ook juridische kennis is welkom in de DLC.

Nieuw: “Social Responsibility Standard”

Een nieuwe social standard bij Demeter Internationaal gepubliceerd en moet worden omgezet

in Nederlandse voorwaarden en een inspectie-regime. Hiervoor zoeken we werkgroepleden!

Voor dit traject is een tijdsplanning opgesteld die geldt voor alle landen:

- Voor eind 2023 Nationale Standaard en implementatieplan met risico-gerichte inspecties beoordeeld en goedgekeurd door het (Social) Standard Committee.
- Per 01-01-2024 publicatie van de Nationale Standaard, trainingsplan voor inspecteurs en licentiehouders en het houden van inspectiepilots en onderzoek of we het voor een deel kunnen inbedden in de collegiale toetsing.
- Vanaf 01-01-2025: start implementatie

Heb je te maken met sociale vraagstukken, bv omdat je gebruik maakt van uitzendkrachten en arbeidsmigranten en heb je tijd en zin om deze voorwaarden in Nederland te vertalen naar een praktisch werkend systeem meld je dan aan. We kunnen je expertise goed gebruiken!

Voor meer informatie over de inhoud van de standard : <https://demeter.net/certification/standard/> en dan naar social responsibility standard.

Voor interesse en voor meer informatie over één van deze twee oproepen:

rene@stichtingdemeter.nl /06-48494509

DVC

Vernieuwde werkwijze Loon & Contractverwerkers met ingang vanaf 1 juli 2023

De ingang van de benodigde conformiteitsverklaring voor loon- en contractverwerkers is *uitgesteld tot 01-07-2023*. We hebben nog een paar maanden nodig om ons ict systeem hierop aangepast te hebben.

Pachtovereenkomsten betreffende ecologisch beheerde wegbermen

Op de agenda van DVC stond de omgang van Demeter boeren met pachtovereenkomsten betreffende ecologisch beheerde wegbermen: Mag dit en kan dit als voer of als strooisel gebruikt worden?

De DVC is van mening dat dit conform de Demeter voorwaarden inderdaad is toegestaan onder de aanname dat de er goede documentatie is en dat er toezicht en beheer is van de licentiehouders op de kwaliteit van het voer en/of strooisel betreffende evt. vervuiling of andere ongewenste contaminatie of residuen. Dit is een aantoonbare verantwoordelijkheid van de licentiehouders.

Aanvullende module op de Demetervoorwaarden: Kalfjes bij de Koe (niet verplicht)

De Demeter Voorwaarden Commissie is akkoord gegaan met de aanvullende module op de Demeter Voorwaarden. Deze module is niet verplicht maar kan worden afgesloten door boeren. Binnenkort kunt u deze aanvullende voorwaarden ook vinden op onze website.

Daarvoor wordt voor deze module nog een pilot uitgevoerd en dan kan iedere Demeter licentiehouders die hiervoor in aanmerking wil komen zich aanmelden.

Voor meer informatie : landbouw@stichtingdemeter.nl

Jaarlijkse wijzigingen Demeter Voorwaarden

Jaarlijks worden er door middel van een democratisch internationaal proces wijzigingen aangebracht in de Demeter Voorwaarden. Hierbij willen we iedereen op de hoogte brengen van de veranderingen op het gebied van landbouw, handel en verwerking voor 2023 en 2024. De normen voor 2023 worden dit jaar van kracht. De normen voor 2024 zullen in sommige gevallen wel al geïnspecteerd worden ter voorbereiding van de licentiehouders, en voor onze inventarisatie, maar worden nog niet gehandhaafd.

De uitgebreide normwijzigingen voor landbouw en handel en verwerking zijn in twee aparte documenten op onze website gepubliceerd, onder het kopje downloads

(www.stichtingdemeter.nl/downloads). De implementatie in het nieuwe handboek is bijna klaar, deze wordt zo spoedig mogelijk op de website gepubliceerd. Tot die tijd kunnen we wel al

verwijzen naar het internationale Engelstalige handboek (https://demeter.net/wp-content/uploads/2022/10/20220929_BFDI_Standard_englVersion_final_fs.pdf). Hieronder hebben we in het kort de belangrijkste normwijzigingen voor landbouw en handel en verwerking opgesomd.

Wijzigingen algemeen 2023 / 2024

- Voorwaarden sociale verantwoordelijkheid (aparte standaard, zie ook elders in deze nieuwsbrief)
- Voorwaarden voor afvalbeheer
- Voorwaarden voor gebruik proceswater (bij bv. wassen / schonen producten)

Wijzigingen landbouw 2023

- Afdekfolie / anti-worteldoek kan worden gebruikt na goedgekeurde ontheffing. Voorwaarden; minstens 5 jaar (her)gebruiken, of lokaal recyclen, of biologisch afbreekbare folie tot 2027.
- Gespecialiseerde kasteelt; 1/3 van kas groenbemesters, rotatie van cash crops, verschillende gewassen gelijktijdig in de kas. Frequenter gebruik van koehoorn- en kiezelpreparaat. 20% biodiversiteitselementen.
- Minimale dierbezettingsgraad van 0,1 GVE / ha voor bedrijven van 10 ha of groter, en 0,2 GVE / ha voor bedrijven van 40 ha of groter. Dit kan bereikt worden door vee op het bedrijf, of door aanvoer van mest uit een samenwerking met een Demeter of biologisch bedrijf.

Wijzigingen landbouw 2024

- Nieuwe normen voor irrigatiewater.
- Samenwerking tussen Demeter bedrijf en biologisch bedrijf; 100% biologisch voer, volledig omgeschakeld, biologisch stro, mest moet geprepareerd worden op bedrijf waar het vandaan komt.

Wijzigingen handel en verwerking 2023/2024

- Niet toegestane processen:
 - Bakplaten met PTFE coatings (productcategorie Brood en banket)
 - Vloeistofpasteurisatie onder hoge druk of hogedrukverwerking (HPP), ook wel koude pasteurisatie of niet-thermische pasteurisatie genoemd.
- Enkele kleinere wijzigingen in de tabel met hulpstoffen en additieven
- Luchtvracht is niet toegestaan tenzij onder voorwaarden gegeven ontheffing
- Verplichte etiketteringszin bij honing en bij parboiled rijst
- Kleine aanpassing in toegestane verpakkingsmaterialen
- Mogelijkheid tot ontheffing voor PVC in coating in deksels van glazen potten en flessen in specifieke gevallen (zure omgeving, sterilisatie).
- Mogelijkheid voor ontheffing van AGF in plastic verlengd tot 01/01/2028 (was 01/01/2024) voor specifiek genoemde "kwetsbare" AGF
- Nieuwe productgroep wordt opgenomen : Sojaproducten, graandranken en dranken gemaakt van noten
- Wijzigingen bij productgroep wijn en mousserende wijn
- Bij de productie van gezouten vlees mag ook geen E575 (Glucono delta lacton) of voedingszuur gebruikt worden.
- Aanpassing normen voor cider en fruitwijnen

Internationale enquête DEMETER VOORWAARDEN

Het bestuur en de Standard Commissie (SC) van de Federatie willen de opzet van de internationale Demeter voorwaarden herzien in het kader van het 100-jarig bestaan (2024) en daarom op de volgende Algemene ledenvergadering (MA) een voorstel voor aanpassing van de normen indienen.

En omdat fundamentele beslissingen over de invulling van de normen verstrekende gevolgen kunnen hebben, wil de SC graag de mening horen en meenemen van alle mensen waarvoor de

normen relevant zijn en die er mee werken. Er is een enquête opgesteld, die in alle landen aan de stakeholders van de normen zal worden verspreid, zoals licentiehouders, besturen, certificeerders, inspecteurs en adviseurs.

De enquête (in het Nederlands) is te vinden op de volgende link en blijft online tot 3 april:
<https://demeter.net/bfdi-standard-survey/> (na openen iets naar beneden scrollen en dan op Dutch version klikken)

Het invullen kost ca 15 minuten en we willen jullie alvast bedanken voor uw inbreng aan het Demeter Voorwaarden herzieningstraject.

Mede namens Sebastian Fuchs
 Coordinator Standards Committee

Risicogericht inspecteren voor landbouw bedrijven

Om het inspecties efficiënter en effectiever te maken, stappen wij over op een systeem van risicogericht inspecteren. Vanaf 2023 worden de landbouw licentiehouders geïnspecteerd op basis van risicoanalyse. Dit houdt in dat elk bedrijf wordt beoordeeld op vier risicofactoren; 1) grootte van het bedrijf in areaal en aantal dieren, 2) complexiteit in producten en activiteiten, 3) ernst van en hoeveelheid aan afwijkingen in de afgelopen 3 jaar, en 4) het resultaat van de SKAL inspectie.

Daarnaast verhoogt niet-deelname aan de Collegiale Toetsing ook uw risico. Er wordt niet gekeken naar het resultaat van de Collegiale Toetsing, alleen of de Collegiale Toetsing ook op uw bedrijf heeft plaatsgevonden binnen de ronde van 2 jaar. Het is dus van belang dat u een goed leesbare foto of scan van uw poster naar Stichting Demeter (landbouw@stichtingdemeter.nl) stuurt om deelname te bevestigen, nadat de Collegiale Toetsing op uw bedrijf heeft plaatsgevonden.

De punten van deze vijf factoren worden bij elkaar opgeteld en de totaalscore bepaald in welke van 5 risicocategorieën u valt, waarbij de certificeerder uiteindelijk bepaalt waar u wordt ingedeeld:

Risico categorie	Inspectie frequentie
Erg laag	Eenmaal per 36 maanden
Medium laag	Eenmaal per 24 maanden
Normaal	Eenmaal per jaar
Hoog	Eenmaal per jaar of Tweemaal per jaar
Extra Hoog	Tweemaal per jaar

Daarnaast moeten alle Demeter certificeringsorganisaties ook een aandeel extra onaangekondigde inspecties uitvoeren onder hun licentiehouders, waaronder Stichting Demeter. Vanaf dit jaar zullen wij 5% van de licentiehouders extra onaangekondigd bezoeken (flitsinspecties).

We hebben voor het gebruiken van dit systeem toestemming van BF Demeter Internationaal en zullen elk jaar dit systeem evalueren in de Demeter Licentie Commissie. In het najaar zullen we hiervoor ook input vragen aan alle licentiehouders maar u mag natuurlijk altijd uw feedback aan ons doorgeven. Voor vragen of opmerkingen kunt u contact met ons opnemen via landbouw@stichtingdemeter.nl of telefonisch via 0343-522355.

DLC

De inspecties en certificering voor 2023

Beste Licentiehouders,

De inspecties en certificering voor 2023 zijn voor (bijna) alle licentiehouders afgerond en dit betekent dat alle certificaten zijn bijgewerkt en gereed staan in de inlogomgeving van onze website: www.stichtingdemeter.nl .

Er kan worden ingelogd met het bij ons bekende openbare emailadres en u kunt indien nodig een nieuw wachtwoord opvragen.

U kunt hier:

- de bij ons bekende gegevens inzien
- de jaarlijkse certificaten downloaden voor zowel boeren (het eigen certificaat) als de productcertificaten van handelaren en verwerkers (allemaal)
- het overzicht van de geregistreerde processen en producten (handelaren, verwerkers en boerenverwerkers)

De komende twee weken zullen we ook alle afwijkingen updaten en areaal- en diergegevens, zodat uiterlijk maandag 3 april ook dit up-to-date is, zover bij ons bekend.

Indien u problemen ondervindt met inloggen, of u heeft andere vragen dan graag een email naar info@stichtingdemeter.nl of naar de desbetreffende certificeerder .

Voor elke licentiehouder geldt:

- Controleer de gegevens goed. Bij onjuistheden en ontbrekende gegevens graag contact opnemen met ons.
- Voor de boeren geldt dat zij ook hun arealen, gewassen en dieren dienen te controleren op veranderingen en onjuistheden. Dat gaat niet meer via wijzigingen direct in de inlog maar moet per email worden doorgegeven aan landbouw@stichtingdemeter.nl . De termijn waarop dit correct moet zijn is 15 mei 2023 (gelijk met de meitelling). Voor eind mei zullen deze bij ons bekende gegevens dan ook zijn gecorrigeerd en zullen ze opnieuw worden geüpload.

We wensen u veel succes in het komend jaar.

Namens Stichting Demeter,

Joke Doorschodt (info@stichtingdemeter.nl)

René Heusschen (rene@stichtingdemeter.nl) voor handel en verwerking

Matty Vink en Rixt Derks (landbouw@stichtingdemeter.nl) voor landbouw

Landbouw conferentie Dornach

Eind januari mocht ik (Matty Vink) afreizen naar Dornach, Zwitserland voor de jaarlijkse landbouw conferentie in het Goetheanum. Dit was voor mij de eerste keer dat ik het Goetheanum ging bezoeken. Ik ben nog redelijk nieuw bij Demeter, maar had al veel over het gebouw en haar historie, en de landbouwconferentie gehoord, en was dus heel benieuwd naar deze ervaring.

Mijn reis begon meteen avontuurlijk in de nachttrein van Utrecht naar Basel, waarna ik uitkwam in een stad omringt door besneeuwde heuvels op het kruispunt van Zwitserland met Duitsland en Frankrijk. Het Goetheanum stond, indrukwekkend groot van grijs beton, bovenop een heuvel.

Tijdens de conferentie kwamen daar ruim 500 internationale mensen bij elkaar om elkaar te ontmoeten, inspireren en ideeën uit te wisselen. Mijn hoogtepunten waren wel de inspirerende en prikkelende voordracht van Vandana Shiva (foto) het bijeenkomen met 60 jongeren van over de wereld om ons te verenigen binnen de biodynamische beweging en ook als jongeren input te gaan leveren voor de conferentie in 2024, een rondleiding van 2 uur door het Goetheanum over de historie en symboliek van het gebouw, een voordracht van onze eigen Tom Saat en ontmoetingen met onder andere collega's uit Egypte en studenten biologisch-dynamische landbouw uit Frankrijk.

En natuurlijk mogen de Zwitserse kaas en chocola niet op dit lijstje ontbreken!

Op de [conferentiewebsite](#) staat een verslag en video's van de verschillende voordrachten.

Stage opdracht over insleeprisico's

Enquete voor alle melkveehouders

Anna de Vries en Margot Jalvingh, studenten van Van Hall Larenstein doen een stageopdracht voor Stichting Demeter over gebruik parasitaire middelen en medicijngebruik.

" Wij zijn studenten dier- en veehouderij, en binnen de opleiding volgen wij het biologische keuzedeel. Wij vinden het heel interessant hoe biologische en biodynamische boeren werken, en hoe jullie alles op hun eigen unieke manier doen.

Vanuit Stichting Demeter hebben wij een onderzoek aangeboden gekregen en deze hebben we

met beide handen aangepakt. In dit onderzoek verdiepen wij ons in de eventuele residuen van anti- parasitaire middelen en medicatie op biodynamische bedrijven. Als eerste inventarisatie willen wij jullie vragen deze enquête in te vullen. Te hopen is dat we via deze enquête inzicht krijgen in de gebruikte middelen en welke “alternatieven” er (kunnen) worden toegepast) in jullie bedrijfsvoering voor reguliere middelen en medicijnen, zodat er uiteindelijk minder uitspoeling en contaminatie plaatsvindt op jullie land en natuur. We hebben geprobeerd de enquête niet al te lang te maken zodat het wel leuk blijft”.

Namens de studenten en ook namens Stichting Demeter vragen wij jullie medewerking aan dit onderzoek. Alle melkveehouders krijgen heel binnenkort de link toegezonden voor deze enquête. De resultaten zullen geanalyseerd worden verwerkt en wij respecteren ieders privacy en zullen zeer zorgvuldig omgaan met de gegevens.

Mutaties

Nieuwe Licentiehouders Landbouw

- Bio-boerderij Landleven, gemengd akkerbouw veeteelt bedrijf met kaasmakerij
- Boer 'n Buffel Keizersrande VOF in Deventer

Nieuwe Licentiehouders Handel & Verwerking

- Pulsbio in Abbekerk met handel in graan en peulvruchten
- Hampstead Organic BV, import en handel in Hamstead thee

Nieuwe Demeter Producten

- Craft Dairy VOF: Crème Fraiche, Halfvoel Melk, Kefir, Magere Melk, Magere Yoghurt, PurBlu Yoghurt, PureBlu Karamelk, Roomboter, Slagroom, Volle Melk, Volle Yoghurt, Yogarde, Yogarde Mager
- Maatschap van Nieuwenhuyzen: Merquez Worstjes, Rookworst
- Widar fonds VZW: Kaas italiaanse kruiden, Kaas mosterd-pepetr-melange

Opzeggingen/wijzigingen Demeter licenties Landbouw

- De Hooge Weyer. Bedrijf staat te koop en zoekt opvolger.
- Geitenboerderij Hansketien.opzegging door verhuizing
- Van Paassen – van Balkom VOF
- Hildegardshof uit Sauwerd
- Maatschap J. Santing & L. Meyling
- Kwekerij A8

Opzeggingen/wijzigingen Demeter Verwerkers

- GreenFoods50 BV
- Schulp vruchtensappen wordt weer loon verwerker
- DCC Schrauwen uit Zevenbergen
- Molens Vermeulen uit Oosterzele België
- Anaco & Greeve international BV wordt weer loonverwerker met opslag van AGF
- Ithaka Organic

Facebook

Instagram

Website

Deze e-mail is verstuurd aan info@stichtingdemeter.nl.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u info@stichtingdemeter.nl toe aan uw adresboek.